

RAPPORT OM BIODIVERSITET ER STÆRKT KRITISABEL

Kritik af rapporten "*BEVARELSE AF BIODIVERSITETEN I DE DANSKE SKOVE. En analyse af den nødvendige indsats og hvad den betyder for skovens andre samfundsgoder*" af Anders Højgård Petersen m.fl.

Sammenfatning

Rapporten fremstår udarbejdet med det implicite mål at få normale og flersidigt drevne skove udlagt som urørt skov uden dokumentation for, at det både er den mest bæredygtige og den mest effektive måde at forvalte biodiversiteten på. Rapporten bygger på en antagelse om, at hvis man overfører flersidigt drevet skov til urørt skov, er det den bedste måde at forvalte biodiversiteten på. Dette er ikke analyseret.

Når rapporten derfor konkluderer, at urørt skov er den mest omkostningseffektive måde at bevare biodiversiteten på, er det m.a.o. fordi rapporten i sine antagelser både forudsætter, at urørt skov er bedst og samtidig ser bort fra alternative måder at løse spørgsmålet på. Rapporten er dermed et partsindlæg og i højere grad et ideologisk dokument end en videnskabelig rapport.

Rapporten signalerer i sit oplæg uvildighed, hvilket imidlertid *ikke* modsvares af indholdet. Grundlæggende kan konstateres, at rapportens *bæredygtighedsperspektiv omkring klimaændringer ikke er korrekt*, hvilket er bemærkelsesværdigt, når man tænker på, at artstilbagegangen kan komme ud af kontrol, hvis klimaspørgsmålet ikke løses.

Endelig kan tillægges, at rapporten ikke nævner de moralske aspekter, som urørt skov medfører for klimaet. Danmark importerer allerede 2/3 af sit træforbrug, og udlægningen af urørt skov vil øge importandelen. Det indebærer, at andre dele af verden – bl.a. lande med oprindelige naturskove – må øge deres træhugst tilsvarende, selvom udlægningen af urørt skov i Danmark *ikke er nødvendig* for at sikre de truede arter i den danske natur.

I øvrigt falder følgende kritikpunkter i øjnene:

Manglende videnskabelig dokumentation.

Rapporten har som *antagelse*, at urørt skov *med udgangspunkt i dyrket skov* er en nødvendighed for at redde de truede arter. Den *fremlægger imidlertid ikke videnskabelig dokumentation* for, at denne antagelse er korrekt. Rapporten nævner da heller *ikke en eneste truet art, som behøver urørt skov*. Rapporten forveksler de to begreber "nødvendighed" og "være godt for".

Skovdrift positiv for biodiversiteten.

Rapporten har som forudsætning, at flersidig skovdrift er ødelæggende for biodiversiteten og derfor bør ophøre. Denne forudsætning er *udokumenteret*. *Flersidig skovdrift kan være positiv for biodiversiteten*, bl.a. på grund af de lysåbninger, der skabes i forbindelse med foryngelse af skoven. Tilsvarende er traditionen for bl.a. at efterlade gamle træer – veterantræer – positiv for biodiversiteten. Denne praksis kan let videreudvikles, og vil være meget omkostningseffektiv.

Fx viser nye svenske undersøgelser, at det er muligt at kombinere skovdrift og biodiversitet. Disse erfaringer omtales *ikke* i rapporten.

Bevidst sproglig uklarhed

Urørt skov betyder i gængs sprogbrug, at indgreb ophører, hvilket medfører, at skovene successivt bliver mørkere og mørkere med større og større mængde dødt ved. Arter som kræver lysåbne skove vil derfor forsvinde, når urørte skove skal løse biodiversitetsmålet.

Fra forfatterens side har man erkendt, at urørt skov ikke skal være urørt, sådan som normal sprogbrug og normal videnskabelig praksis fordrer. Det er derfor vildledende, når rapporten alligevel anvender betegnelsen urørt skov, men mener plejekrævende skov, idet **urørt skov signalerer fravær af løbende omkostninger**. Men når plejetoilet medfører omkostninger, så bør de i deres fulde omfang indregnes i de økonomiske beregninger, hvilket rapporten desværre ikke gør. Rapporten er ikke konkret m.h.t., hvad urørt skov egentligt er. En omkostningsvurdering er dermed ikke mulig, og **rapportens økonomiske konklusioner er derfor stærkt misvisende**.

Fejlagtig historieskrivning

Rapporten **italesætter, at dagens skove er rester af oprindelig skov / urskov**. Det er forkert. De oprindelige skove forsvandt successivt gennem middelalderen pga. overforbrug. For 200 år siden var skovarealet nede på 3 – 4 % og kunne knapt kaldes skov; det var forarmede og stærkt udpinte restskove. Dagens flersidigt drevne skove – ca. 15 % af landarealet – har imidlertid gjort det muligt for den flora og fauna, som var tilknyttet disse restskove, at overleve, og nye arter har etableret sig (f.eks. i plantagerne i Jylland og i Tisvilde Hegn).

Rapportens analyse af urørt skovs betydning for klimaet er direkte forkert.

Rapporten inddrager **ikke**, at

- Dyrkede skove, som de danske, med efterfølgende træanvendelse, har et større potentiale for at binde kulstof end urørt skov. Dette skyldes for det første, at dyrket skov vokser hurtigere, og dermed binder mere CO₂ end urørt. For det andet indebærer anvendelsen af træ i varige træprodukter, at der heri opbygges et kulstoflager, som er større, end hvad der kan opbygges ved at lade træet stå i urørt skov, forrådne og frigøre CO₂ dér.
- Anvendelsen af træ som biobrændsel er næsten CO₂-neutral. Når træ desuden erstatter energiintensive materialer som stål, aluminium, beton, tegl mm fortrænges anvendelsen af fossile brændsler (substitutionseffekten), hvilket medfører en positiv klimaeffekt.

Forkert arealudpegning

Beregningerne af, hvilke arealer der ønskes udlagt til urørt skov, sker som en **modelberegning** med et antal subjektivt fastlagte parametre. Disse er ikke begrundet nærmere. For de centrale størrelser i beregningerne er der ikke foretaget følsomhedstest. Rapportens beregninger har heller ikke været underkastet et uvildigt review af udenlandske forskere.

Rapportens beregninger indebærer endvidere, at store skovarealer uden særligt naturindhold udlægges urørt; vel vidende, at deres naturindhold først vil øges på 50-100 års sigt.

Som rapporten gør opmærksom på, er datagrundlaget ufuldstændigt, hvilket dog ikke forhindrer forfatterne i at drage vidtgående konklusioner. Det betyder, at arealet for urørt skov pustes yderligere op.

Økonomiske konklusioner forkerte

Som nævnt er rapportens økonomiske beregninger stærkt misvisende. Det bør her tillægges, at rapporten helt forbigår de negative konsekvenser, udlægningen af urørt skov har for økonomien og beskæftigelsen i træindustrien. Selvom de økonomiske beregninger – matematisk set – er uangribelige, så bliver konklusionerne alligevel forkerte, fordi konklusionerne afspejler præmisserne, som på afgørende punkter er forkerte.

Kort sagt: vi behøver et bedre grundlag for at træffe korrekte beslutninger for at bevare biodiversiteten i Danmark i en bæredygtig sammenhæng.

Palle Madsen, professor
Skovskolen, IGN,
Københavns Universitet

Esben Møller Madsen, skovrider
Skåneskogens Utvecklings AB

Anders Bülow, uddannelseschef
Skovskolen, IGN,
Københavns Universitet